

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

tager rent praktisk paa Tingene, ikke gaa ud paa at forbyde enhver Prisstigning; derimod maa Opgaven være den at søge at forene de to modstaaende Hensyn, der gør sig gældende, nemlig dels Hensynet til, at Befolkningen ikke kommer til at betale højere Priser end strengt nødvendigt, og dels Hensynet til at stille Erhvervslivet saaledes, at det baade er i Stand til og interesseret i at opretholde Produktionen og at føre Varer her til Landet. Det er netop disse to Formaal, der er søgt forenet i Prisbekendtgørelsen af 19. Oktober 1939, der ikke søger at hindre, hvad der ikke kan hindres, nemlig at Priserne stiger, men som derimod forbyder at udnytte Situationen til at indkassere en urimelig Konjunkturgevinst eller en urimelig Nettoavance.

Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen fremdrog specielt Havregrynspriserne og anførte, at Havregryn var steget med 50 pCt. Det er rigtigt, at der har været en ikke ubetydelig Stigning i Priserne for Havregryn, selv om denne dog ikke naar de af det ærede Medlem nævnte 50 pCt. Priserne paa Havregryn i Pakker er, efter hvad der foreligger oplyst for mig, saaledes i de sidste Maaneder steget med 18 Øre, nemlig fra henholdsvis 76 og 78 Øre til 94 og 96 Øre. Priserne paa løse Havregryn er ifølge Detailprisstatistikken fra Juli til Oktober Kvartal steget med omkring 10 Øre i Hovedstaden og med 5—6 Øre i Provinserne.

Jeg kan oplyse, at Priskontrolraadet har foretaget en Undersøgelse af de førende Havregrynmøllers Kalkulationer for pakkede Havregryn, og at man er kommet til det Resultat, at der, hvor beklagelige Prisstigningerne end er, næppe kan rettes nogen Indvendinger mod disse, idet de dels skyldes en Stigning i Havreprisen og dels bl. a. en Stigning i Brændselspriserne. Spørgsmaalet om Muligheden for at træffe specielle Forholdsregler med Hensyn til dette vigtige Næringsmiddel er imidlertid til Trods herfor ikke henlagt; bl. a. undersøger man for Tiden forskellige Avancespørgsmaal inden for Havregrynshandelen. Hvornaar det endelige Resultat foreligger, kan jeg ikke sige i Dag, men jeg haaber, at det vil blive inden for et kortere Tidsrum.

I Forbindelse med Prisspørgsmaalene vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger angaaende de af de ærede Medlemmer Hr. Petersen (Røj), Hr. Kristen Amby og Hr. Oluf Pedersen fremsatte Udtalelser angaaende Mælkepriserne. Angaaende hele Mælkespørgsmaalet, herunder ikke mindst

det af det ærede Medlem Hr. Kristen Amby nævnte Distributionsspørgsmaal, blev der for nogen Tid siden nedsat en særlig sagkyndig Kommission, idet Regeringen ganske i Overensstemmelse med det af de ærede Medlemmer udtalte maatte lægge den allerstørste Vægt paa, at Mælken ikke unødvendigt fordyredes, hverken af den ene eller den anden Grund. Det havde været mit Haab, at denne Kommission havde kunnet tilendebringe sit Arbejde forholdsvis hurtigt, men Krigssituationen maa desværre forventes i nogen Grad at forsinke Sagen.

Med Hensyn til Mælkepriserne ligger Forholdet i øvrigt saaledes, at Prisen i København fra Januar 1938 til den 22. Oktober d. A. har været konstant. Den 22. Oktober, altsaa Dagen før den nye Prisbekendtgørelse traadte i Kraft, skete der imidlertid, som bekendt, forskellige Prisforhøjelser her i Byen. Piskefløde forhøjedes saaledes pr. Liter fra 2 Kr. 90 Øre til 3 Kr., Fløde Nr. 1 forhøjedes pr. Liter fra 1 Kr. 70 Øre til 1 Kr. 80 Øre og Kaffebløde fra 90 Øre til 1 Kr. Sødsmælkspriserne forhøjedes samtidig fra 38 til 40 Øre pr. l, fra 20 til 22 Øre pr. Halvliter og fra 12 til 13 Øre pr. Kvartliter. Tilsvarende Forhøjelser blev gennemført for Jersey-mælk, Børnemælk, halvskummet Mælk og Kærnemælk, medens den særlige Pris for Sødsmælk til Skolebørn — 10 Øre pr. Kvartliter — forblev uændret.

Fra Regeringens Side har man set med den største Beklagelse paa denne Prisstigning. Det er imidlertid over for Priskontrolraadet dokumenteret, at den gennemførte Prisforhøjelse paa 2 Øre pr. l Sødsmælk, som er normgivende for de øvrige Mælke- og Flødekvaliteter, skyldes stigende Omkostninger. Naar bl. a. det ærede Medlem Hr. Petersen (Røj) har ment, at Landboerne ikke har faaet mere for Mælken, er dette, efter hvad der foreligger oplyst for mig, ikke ganske rigtigt, idet ca. en halv Øre af Stigningen i Mælkeprisen skyldes Stigning i Prisen til Landmanden. Den Pris, hvormed de københavnske Mælkekompagnier afregner til deres Leverandører, udregnes paa Grundlag af Smør-, Byg-, Havre- og Skummetmælksnoteringen, og som Følge af Stigningen i Foderstofpriserne har der altsaa været den før nævnte Stigning i Prisen til Landmanden. Endvidere er det dokumenteret, at saavel Behandlingsomkostningerne som Emballageudgifterne er steget, ligesom Kørselsomkostningerne har været Genstand for en væsentlig Stigning, og der har herefter ikke paa det foreliggende Grundlag været Mulighed for at gribe ind over for Prisstigningen.